

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Koning Albert II laan 15, bus 207
1210 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2025/041

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Bij mailbericht d.d. 2 februari 2025 diende ■■■ een verzoek in bij de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving (verder “afdeling Handhaving”) om een afschrift te verlenen van de “resultaten van de studie, alsook de opgelegde maatregelen.”

Bij mail van 10 februari 2025 werd door afdeling Handhaving een afschrift van de geurstudie en bijhorende saneringsmaatregelen, geweigerd.

Bij mail van 11 februari 2025 diende ■■■ (verder “beroeper”) beroep in bij de beroepsinstantie tegen deze weigeringsbeslissing. Dit beroep werd geregistreerd op 13 februari 2025.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoekt dateert van 2 februari 2025.

De in beroep aangevochten beslissing van afdeling Handhaving van 10 februari 2025 maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het ingediende beroep d.d. 11 februari 2025 is ingesteld binnen de decretaal voorgeschreven termijn, conform artikel II.48, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het beroep is bijgevolg tijdig ingediend. Het beroep is **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

Er werd aan de beroeper geen afschrift van het gevraagde bezorgd met volgende beslissing:

“We wijzen uw verzoek af op grond van artikel II.36, §1, 3° van het Bestuursdecreet. De door u gevraagde bestuursdocumenten maken deel uit van een strafdossier dat in handen is van de procureur des Konings te Kortrijk, Dienst Bijzondere Wetgeving. Om het geheim van het onderzoek en rechten van verdediging niet te schenden, kunnen wij niet ingaan op uw verzoek.

Als u inzage wenst in dit strafdossier, moet u hiervoor rechtstreeks een machtiging vragen aan de bevoegde procureur des Konings.”

2. Inhoud van het beroepschrift

De beroeper gaf in zijn beroep aan: *“Gezien ik toch bijkomende informatie wens, zie ik mezelf dan ook genooddaakt om in beroep te gaan tegen deze beslissing om effectief toch inzage te bekomen in dit dossier, wat ik nota bene zelf opgestart heb.*

Er werd hier reeds veel tijd in gestoken, de verschillende instanties betrokken en nu krijg ik geen verdere inzage in het verloop. De geurhinder blijft maar aanhouden en het is dan ook uitermate frustrerend om terug te moeten afwachten zonder zicht op de maatregelen die genomen zullen worden om de bewezen overlast aan te pakken.”

3. Standpunt van afdeling Handhaving

Op 14 februari 2025 contacteerde de beroepsinstantie de afdeling Handhaving voor verdere toelichting. Bij mail van 19 februari 2025 vat de afdeling Handhaving de context van het verzoek als volgt samen:

*“- De afdeling Handhaving (AHH) krijgt sinds 2022 verschillende klachten rond geurhinder over een bedrijf.
- AHH stelt vast dat de geurhinder overmatig is. Er wordt op 11/09/2024 een aanmaning verstuurd aan het bedrijf om in samenspraak met een erkend deskundige lucht-geur een rapport op te stellen welke maatregelen kunnen genomen worden om de geurverspreiding in de omgeving te minimaliseren. Dit rapport dient minstens te bestaan uit een bronnenonderzoek met voorstellen voor saneringsmaatregelen.
- Tijdens een inspectie op 15/10/2024 wordt opnieuw overmatige geurhinder vastgesteld. Er wordt contact opgenomen met de lokale politie, die stelt dat er al verschillende interventies gebeurd zijn. Hierop wordt beslist een aanvankelijk proces-verbaal op te maken door AHH, alsook de op 11/09/2024 verstuurde aanmaning. Het proces-verbaal wordt verstuurd op 17/11/2024 aan parket en overtreder.
- De melders van de klachten worden op de hoogte gebracht van het proces-verbaal (notitienummer) via e-mail, met in bijlage het document “benadeeld persoon”.*

- Op 02/02/2025 krijgt AHH een nieuwe klacht van deze persoon (■■■■) met vraag tot afschrift van de geurstudie en de opgelegde maatregelen. ("inzicht in de resultaten van de studie alsook de opgelegde maatregelen")

- De geurstudie, die middels de aanmaning van 11-09-2024 werd aangemaand, wordt door de exploitant op 03/02/2025 aan AHH bezorgt. AHH bezorgt dit op 04/02/2025 via navolgend pv aan het parket als navolgende informatie over het eerder vastgestelde misdrijf en de bijhorende aanmaning."

Vervolgens stelde de afdeling Handhaving als reactie op een vraag van de beroepsinstantie m.b.t. de ingeroepen weigeringsgrond bepaald in artikel II.36, §1, 3° Bestuursdecreet: *"Het klopt dat de geurstudie zelf niet uitsluitend is opgemaakt ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie. De geurstudie is evenwel bezorgd aan het parket middels navolgend proces-verbaal, in opvolging van het aanvankelijk proces-verbaal. De bijlagen bij een proces-verbaal genieten dezelfde bescherming als een proces-verbaal. Bij de belangenafweging werd van dit principe uitgegaan en werd besloten dat het belang van de openbaarheid van de informatie uit de studie niet opweegt ten opzichte van het belang van de gerechtelijke bescherming. (uitzonderingsgrond artikel II.36, §1, 3° Bestuursdecreet). Een andere uitzonderingsgrond die van toepassing is en waardoor we in deze geen toegang kunnen verlenen is artikel 27, §1, 4° van de Wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek. Beide uitzonderingsgronden vereisen een belangenafweging. De documenten worden gebruikt voor opsporing of vervolging van sanctioneerbare feiten en maken deel uit van een strafdossier dat in handen is van de procureur des Konings. Om het geheim van het onderzoek en rechten van verdediging niet te schenden (belang dat beschermd wordt door de uitzonderingsgrond) werd beslist om hier geen toegang toe te verlenen aan de vraagsteller (belang van openbaarmaking). Gezien dit deel uitmaakt van een strafdossier, dient men zich hiervoor rechtstreeks te wenden bij de bevoegde procureur des Konings. Zolang er sprake is van een lopend strafonderzoek kan de openbaarmaking het verdere verloop van dit onderzoek schaden. De neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek moet gevrijwaard worden zonder dat daarbij enige rechten van verdediging in gevaar te brengen of een lopend strafonderzoek te beïnvloeden. Zie in dit verband ook de uitspraak van de beroepsinstantie OVB/2019/322."*

De beroepsinstantie mocht enkel kennis nemen van de geurstudie.

4. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie stelt vast dat het voorwerp van het verzoek tot openbaarmaking zich situeert in het kader van geurhinder veroorzaakt door een bedrijf.

De openbaarmaking werd door afdeling Handhaving in eerste instantie geweigerd op grond van artikel II.36, §1, 3° van het Bestuursdecreet.

Processen-verbaal (en de bijlagen) zijn te beschouwen als gerechtelijke documenten én bestuursdocumenten in de zin van artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet (in zoverre in bezit van de overheidsinstantie zoals in casu) en komen derhalve principieel in aanmerking voor openbaarmaking tenzij uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

Het Bestuursdecreet maakt, voor wat betreft de uitzonderingen op het recht op openbaarheid, een onderscheid naargelang het gaat om een aanvraag tot openbaarmaking die betrekking heeft op milieuinformatie dan wel op andere informatie. Het betrokken document (geurstudie) bevat volgens de beroepsinstantie alleszins en grotendeels milieu-informatie.

Het door afdeling Handhaving aangehaald artikel II.36, §1, tweede lid, 3° Bestuursdecreet (voor milieu-informatie), maar ook het samenhangend artikel m.b.t. niet-milieu-informatie artikel II.34, 4°

Bestuursdecreet, bepalen dat de openbaarmaking dient te worden afgewezen als het om bestuursdocumenten gaat die *uitsluitend* ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie zijn opgesteld, zolang de mogelijkheid blijft bestaan om een strafsanctie of een administratieve sanctie op te leggen.

Gelet op de concrete omstandigheden van dit beroep en gezien de ontvangen toelichting is de beroepsinstantie van oordeel dat het oorspronkelijk PV en het navolgend PV met inbegrip van de bijlagen, *niet uitsluitend* ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie zijn opgesteld. Zoals immers blijkt uit de hierboven vermelde toelichting door afdeling Handhaving werd immers het origineel opgestelde PV ook aangewend met het oog op het nemen van een aanmaning conform artikel 16.3.27 DABM. Voormelde aanmaning maakte zelfs een bijlage uit van het origineel opgemaakt PV. Zoals afdeling Handhaving ook aangeeft is de geurstudie, die er gekomen is door voormelde aanmaning, als navolgende informatie in een bijlage bij het navolgend PV opgenomen.

Bijgevolg is de beroepsinstantie van oordeel dat ten onrechte beroep werd gedaan op de uitzonderingsgronden vermeld in artikel 36, §1, 3° van het Bestuursdecreet (en artikel II.34, 4° van het Bestuursdecreet).

Voor bestuursdocumenten die niet uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering, dient voor wat betreft niet-milieu-informatie ook, conform artikel 39 Bestuursdecreet, verwezen te worden naar de uitzonderingsgrond bepaald in artikel 6, §1, 5° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur. Op grond van deze bepaling moet een aanvraag tot openbaarmaking door een federale of niet federale administratieve overheid worden afgewezen als het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van strafbare feiten.

Voor die milieu-informatie die vervat zit in bestuursdocumenten die niet uitsluitend werden opgesteld ten behoeve van de strafvordering of de vordering van een administratieve sanctie is artikel 27, §1, 4° van de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie van toepassing. Deze bepaling voorziet dat een vraag tot openbaarmaking afgewezen wordt als het publiek belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van sanctioneerbare feiten. Deze uitzondering geldt ook voor de niet-federale overheden omdat zij verband houdt met de strafvervolging, die met uitzondering van de bevoegdheden die artikel 11 en 11bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de Gemeenschappen en de Gewesten hebben toegekend, een federale bevoegdheid blijft. In bovenvermelde wet worden met “sanctioneerbare feiten” de strafrechtelijk beteelde feiten bedoeld, evenals de feiten die onderworpen zijn aan een administratieve sanctie met inbegrip van de disciplinaire maatregelen. Onder deze uitzonderingsgrond kunnen bijvoorbeeld ook de documenten vallen die nog niet gelinkt zijn aan een lopend gerechtelijk onderzoek, maar waarvan de openbaarmaking het onderzoek eventueel kan schaden (*Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 51, 2511/001, 36).

In arrest nr. 225.549 van 21 november 2013 stelde de Raad van State vast dat ingevolge artikel 27, §1, van de wet van 5 augustus 2006 een aanvraag tot openbaarmaking wordt afgewezen als het publiek belang van de openbaarmaking niet opweegt tegen de bescherming van één van de in die bepaling genoemde belangen, waaronder de opsporing of vervolging van sanctioneerbare feiten. De Raad oordeelt vervolgens dat bij het onderzoek of één van deze uitzonderingsgronden opwegen tegen het publiek belang van openbaarmaking, het bestuur beschikt over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid en dat de afweging moet gebeuren op een relatieve manier. Dit betekent dat een dubbele controle moet worden doorgevoerd. Er moet enerzijds worden nagegaan of de openbaarmaking schade berokkent aan het beschermde belang en anderzijds of het publiek belang van de openbaarmaking niet zwaarder doorweegt dan het beschermde belang.

In casu blijkt uit de ontvangen toelichting dat er nog steeds een strafdossier lopende is. De openbaarmaking van het gevraagde kan het onderzoek schaden en de neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek moet

gewaarborgd worden. De neutraliteit en objectiviteit van het onderzoek moet gevrijwaard worden zonder daarbij een lopend onderzoek te beïnvloeden. Zolang het strafonderzoek nog lopende is, zou het vroegtijdig onthullen van het gevraagde kunnen verhinderen dat mogelijke nuttige onderzoeksdaden in een geruststellende en serene sfeer zouden kunnen plaatsvinden.

Wat de belangenafweging betreft kan de beroepsinstantie zich aansluiten bij de beoordeling door afdeling Handhaving in de zin dat in casu het (publiek) belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de opsporing of vervolging van strafbare feiten of sanctioneerbare feiten. Een publiek belang inzake de openbaarmaking wordt immers niet aangevoerd door beroeper, en wordt niet ontwaard door de beroepsinstantie. Een dergelijk belang is in dit geval niet voorhanden.

Terecht stelt de afdeling Handhaving dat, als inzage in dit strafdossier gewenst is, beroeper hiervoor rechtstreeks een machtiging moet vragen aan de bevoegde procureur des Konings. Uit de ingewonnen informatie blijkt trouwens dat de beroeper een verklaring van benadeelde partij heeft ingediend. Bijgevolg heeft hij, op grond van artikel 5bis, §3, laatste zin van het Wetboek van Strafvordering 'het recht te verzoeken om inzage van het dossier ten nemen en er een afschrift van te verkrijgen.'

Het beroep is bijgevolg m.b.t. de gevraagde geurstudie **ongegron**d.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 11 februari 2025 tegen de weigeringsbeslissing van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving, wordt als ontvankelijk doch als ongegrond beschouwd.

Brussel, 12 maart 2025

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter